

**2015 metų Baltijos Asamblėjos mokslo premijos laureato Vello Pettai kalba
apdovanojimų įteikimo ceremonijoje
2015 m. lapkričio 19 d.
Vilnius**

Ponios ir ponai,

Baltijos valstybės išgyveno sunkų penkiasdešimtmetį nuo 1940 m. iki 1991 m. Susitaikyti su praeitimi nėra lengva.

Savo knygoje mes siekėme suprasti šio proceso aspektus teisiniu, politiniu ir simboliniu požiūriais ir nagrinėjome priemones, kurių buvo imtasi ne tik represijų kaltininkų, bet ir jų aukų atžvilgiu.

Nors visos trys Baltijos valstybės išgyveno tokius pat okupacijos ir represijų laikotarpius, šios temos tyrinėjimo metu mus nustebino skirtingi mūsų valstybių būdai įveikti praeitį.

Savo knygoje aiškinamės priežastis, dėl kurių, mūsų nuomone, susiklostė tokie skirtumai, ir apmąstome pasekmes, kurias nulėmė mūsų skirtingi požiūriai.

Tačiau svarbiausias dalykas, kurį supratome tyrinėdami šią temą, yra tas, jog reikia tyrinėti visas tris valstybes ir kartu, ir atskirai.

Knygoje siekėme akademinėi bendruomenei plačiau pateikti Baltijos valstybes, jų kovas už tiesą ir teisingumą ir įtraukti jas į platesnį kontekstą, stengėmės suprasti, kuo skiriamės nuo kitų regiono šalių ir visuomenių.

Tačiau atskleidžiamas ir kiekvienos pavienės Baltijos valstybės – Estijos, Latvijos ir Lietuvos – konkretus kontekstas, praeities iššūkiai ir, tikimės, sprendimai ateičiai.

Tad tyrinėdami Baltijos valstybes mes ir rėmėmės šiuo šalių bendrumo ir individualumo principu. Manome, kad būtent šiuo principu remiantis turėtų vystytis ir Baltijos valstybių socialinis mokslas. Mums didelė garbė sulaukti už tai tokio Baltijos Asamblėjos pripažinimo.

Me täname teid!
Mēs jums pateicamies!
Mes dėkojame!